

Državni izpitni center

M 1 5 1 2 3 1 1 4

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

MADŽARŠČINA KOT DRUGI JEZIK

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sobota, 13. junij 2015

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

1. FELADATLAP

A) Szövegértés

1.1. feladat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.1.1	1	♦ a hatvanas években	
1.1.2	1	♦ egy mozifilmből vagy egy amerikai sorozat ösztönözte	
1.1.3	1	♦ Gusztáv	
1.1.4	1	♦ a Mézga család kalandjairól	
1.1.5	1	♦ mozi	
1.1.6	1	♦ ötven	
1.1.7	1	♦ János Vitéz, 1973-ban	A két elemért jár az 1 pont.
1.1.8	1	♦ Amerika felfedezéséhez vagy az atomkísérletek sikerességéhez	
1.1.9	1	♦ Hogy nagy dolog volt ez.	Vagy ue. másképpen.
1.1.10	1	♦ Lassúbb a ritmusa.	Vagy ue. másképpen.
1.1.11	1	♦ Dargay Attila, Nepp József, Jankovics Marcell, Ternovszky Béla, Foky Ottó	Háromért jár az 1 pont.
Összesen	11		

1.2. feladat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.2.1	2	kísérletező	A címért csak a megfelelő fajta megnevezése esetén jár pont.
1.2.2	2	Pl. Fehérlófia	
Összesen	4		

2.1. feladat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
2.1.1	1	♦ divattervező	
2.1.2	1	♦ Sümeg	
2.1.3	1	♦ Katti Zoób	
2.1.4	1	♦ Darvasi László: Könyvmutatványosok legendája	
2.1.5	1	♦ A Magyar Kultúra nagykövete, a Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztje	A két elemért jár az 1 pont.
Összesen	5		

2.2. feladat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
2.2.1	1	♦ I	
2.2.2	1	♦ I	
2.2.3	1	♦ H	
2.2.4	1	♦ H	
2.2.5	1	♦ I	
2.2.6	1	♦ H	
2.2.7	1	♦ H	
2.2.8	1	♦ I	
2.2.9	1	♦ H	
2.2.10	1	♦ I	
Összesen	10		

B) Nyelvismeret és nyelvhasználat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1	1	♦ Pestre	
	1	♦ európai	
	1	♦ építtetett	
	1	♦ palotává	
	1	♦ mestereket	
	1	♦ stílusban vagy stílusúvá	
	1	♦ birtokuk	
	1	♦ állapota	
	1	♦ 1686-ban	
	1	♦ harcokban	
	1	♦ 1723-as	
1	♦ barátságának		
Összesen	12		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
2	1	♦ központja	
	1	♦ vendégszeretetéről	
	1	♦ természetvédelmi	
	1	♦ világörökség	
Összesen	4		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
3	1	♦ ragadta/ragadja meg	
	1	♦ felhívta	
	1	♦ lép/lépett fel	
	1	♦ megismerhette	
Összesen	4		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
4	4	♦ D	Két helyes válasz 1-1 pont.
		♦ B	
		♦ A	
		♦ E	
		♦ G	
		♦ F	
		♦ H	
		♦ C	
Összesen	4		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
5	1	♦ Hallgassatok vagy Hallgassanak	
	1	♦ töltsétek fel	
	1	♦ jöjjön	
	1	♦ Segítsetek	
	1	♦ Érezd	
Összesen	5		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
6	1	♦ alatt vagy közben vagy előtt	
	1	♦ között	
	1	♦ előtt	
	1	♦ miatt	
Összesen	4		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
7	5	♦ amelyet	Két helyes válasz 1-1 pont.
		♦ Ha	
		♦ hogy	
		♦ azonban vagy viszont	
		♦ abban	
		♦ hogy	
		♦ hanem	
		♦ arra	
		♦ mint	
♦ viszont vagy azonban			
Összesen	5		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
8	1	♦ elérhető	
	1	♦ megoldani	
	1	♦ aláírt	
	1	♦ szkennelve	
Összesen	4		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
9	1	Azzal, hogy nincs ideje.	Vagy ue. másképpen. A tartalmilag helyes mondatért jár a pont.
	5	Sokan arra panaszkodnak, hogy nincs idejük fitneszbe menni annak ellenére, hogy befizették a tagsági díjat. Jógára sincs idejük elmenni, pedig amikor legutoljára voltak, kiválóan érezték magukat. Sokan időszüke miatt nem tudják végigolvasni a kiválasztott könyvet. El kell halasztaniuk a tervezett kirándulást. Át kell helyezniük a barátokkal, ill. családtagokkal való társalgást.	Vagy ue. másképpen. Esetenként 1-1 pont. A tartalmilag helyes mondatért jár a pont.
	2	Ha kissé jobban szervezzük meg a napunkat, több időt szakíthatunk olyan dolgokra, amelyek táplálják a lelkünket.	A mondatért 2 pont jár. 2 pont jár a tartalmilag és nyelviileg helyes válaszáért. 1 pont adható a tartalmilag kevésbé megfelelő válaszáért. 3 súlyosabb helyesírási, ill. nyelvhelyességi hiba esetén levonunk 1-1 pontot.
Összesen	8		

C) Rövidebb irányított szöveg alkotása

Műfaji és tartalmi megfelelés: 9 pont.

Nyelvezet: 8 pont.

Szerkezet: 3 pont.

Lásd ÉK 2014. 11–12.!

2. FELADATLAP

Hallás utáni értés

A)

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat katolikus jótékonyági hálózat, a Máltai Lovagrend nemzetközi családjának a tagja. 1989. február 4-én alakult meg, jelképe a nyolcágú máltai kereszt. 1989 augusztusa és novembere között a Magyar Máltai Szeretetszolgálat 50 000 keletnémet menekült ellátásáról gondoskodott a német Máltai Segélyszolgálat anyagi és szakmai támogatásával.

1989. december 22-én Romániában antikommunista felkelés tört ki, és ekkor már nem volt elegendő az elmúlt évek gyakorlata, amikor hátizsákos fiatalok szállították át Magyarországról az adományokat és a Bibliákat: a szeretetszolgálat szervezésében teherautókkal, szervezeten indultak útjukra a segélyszállítmányok.

1991-ben a szomszédos Jugoszláviában kezdődött politikai bomlás és sok évig tartó háború. Közel hatvanezren menekültek Magyarországra. Közülük sokakat a szeretetszolgálat munkatársai menekítettek el az életveszély elől a határokon túlról mentővel, személyautóval és autóbusszal. Mintegy két és fél ezer időst, csecsemőt, beteget és sebesültet láttak el maguk a máltaiak.

A segélyszolgálat természetbeni és pénzbeni adományokat gyűjt, hogy azokat közcélokra fordítsa: közvetlenül segítyezik a rászorulókat, illetve segítik az őket ellátó intézményeket. A szolgálat maga is működtet egészségügyi és szociális intézményeket, munkatársai lelki, szellemi programokat szerveznek a testi és mentális egészség, a szociális biztonságra törekvés elősegítésére.

Alkalmazottja viszonylag kevés, tagjai, segítői többnyire önkéntesek. A fővárosi Budapesti Központon kívül nyolc vidéki nagyvárosban jöttek létre területi központjai, amelyek 138 városi és községi csoportot fognak össze. Ezek: Debrecen, Győr, Miskolc, Pécs, Szeged, Székesfehérvár, Szombathely és Vác.

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.1	1	♦ H	
1.2	1	♦ I	
1.3	1	♦ I	
1.4	1	♦ H	
1.5	1	♦ I	
1.6	1	♦ I	
1.7	1	♦ H	
1.8	1	♦ N	
Összesen	8		

B)

A Gyermekorvosok Társasága éves konferenciáját követően a társaság elnökével, dr. Mednyánszky Tamással beszélgettünk.

R: Elnök úr, az idei konferencia témája a csecsemők megbetegedéseinek megelőzése volt.

E: Így van. A gyerekek, főként egyéves kor alatt nem rendelkeznek még olyan védekező képességgel, mint a felnőttek, ezért nagyon fontos, hogy fokozottan óvjuk őket a megbetegedésektől. Fontos, hogy a szülők legyenek felkészülve a várható gyermekbetegségekre, és erősítsék meg babájuk és saját immunrendszerüket is.

R: Milyen megbetegedések jellemzőek az őszi időszakra?

E: A felnőttekhez hasonlóan az ősz főként a felső légúti megbetegedésekről szól a kisgyermek esetében is. Gyakori a megfázás, orrfolyás, tüdőgyulladás, hörghurut, arc- és homloküreg-gyulladás.

R: Hogyan előzzük meg a betegségek kialakulását?

E: Figyeljünk a környezetünkre! Ne vigyük a picit olyan társaságba, ahol beteg emberrel vagy beteget ápoló személlyel találkozhat! Ez ugyanis a legkönnyebb módja a különböző vírusok, baktériumok átadásának. A bölcsődékben, óvodákban kövessük nyomon a gyerekbetegségek alakulását, szükség esetén maradjunk otthon a kisgyermekkel, vagy kérjük a nagyszülők segítségét!

R: Hogyan öltöztessük a piciket, hogy ne is fázzanak, és melegük se legyen?

E: Mindig az évszaknak és a hőmérsékletnek megfelelően. A túlöltöztetés nem megoldás. A baba kimelegszik, megizzad, és könnyedén megfázik. A legjobb megoldás, ha annyi réteg ruhát adunk rá, mint amit magunk is viselünk. Mindig ellenőrizzük a baba bőrének hőmérsékletét, nézzük arcocskáját! Ebből könnyen megállapítható, hogy melege van-e, vagy fázik.

R: Hogyan erősíthetjük a baba immunrendszerét?

E: Nagyon fontos az egészséges táplálkozás. Egyéves kor alatt az anyatej a lehető legjobb immunerősítő táplálék. A szakemberek ezért is javasolják a 6 hónapos kor alatti kizárólagos szoptatást, 6 és 12 hónapos kor között pedig a napi 5–8 dl anyatej elfogyasztását, hiszen ekkor még mindig a tej a baba fő tápláléka. Amennyiben nincs megfelelő mennyiségű anyatej, célszerű probiotikumot tartalmazó tápszert választani, és ugyanolyan mennyiségben adni a babának, mint az anyatejet. Csak az anyatej vagy annak hiányában a tápszer, majd egyéves kor után a gyerekital tartalmazza az immunrendszer erősítését szolgáló pre- és probiotikumokat.

R: Mikortól lehet zöldséget, gyümölcsöt adni a babának, és mit?

E: Hathónapos kor után a baba immunrendszerét erősíthetjük a korának megfelelően adható szezonális zöldségekkel, gyümölcsökkel. Ha van lehetőségünk friss, bio zöldséget, gyümölcsöt venni, vagy akár otthon termesztjük őket a konyhakertben, érdemes eltenni őket télire. A friss zöldség és gyümölcs, még ha le is fagyaszttjuk, kiváló vitamin-, ásványi anyag- és rostforrás az egész család számára.

R: Mit üzenne zárszóként a fiatal szülőknek?

E: Azt, hogy nem kell feleslegesen aggódni, minden sikeresen legyőzött bacillus vagy vírus csak erősíti a baba immunrendszerét, és felkészíti egy újabb esetleges fertőzésre, amit legközelebb már sokkal könnyebben fog leküzdeni.

R: Elnök úr elégedettségét fejezte ki a konferencia látogatottságával kapcsolatban. Milyen rendezvényeket terveznek még a közeljövőben?

E: Intenzíven készülünk a regionális kongresszusokra, amelyeken különböző témákkal foglalkoznak majd regionális szervezeteink.

R.: Köszönöm szépen a beszélgetést.

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.1	1	♦ a gyermekorvosok konferenciáján/után vagy az éves konferencián vagy idén	Vagy ue. másképpen.
1.2	1	♦ a csecsemők megbetegedésének megelőzéséről	Vagy ue. másképpen.
1.3	1	♦ tüdőgyulladás, megfázás, orrfolyás, hörghurut, arc- és homloküreg-gyulladás	A felsoroltak közül kettő.
1.4	1	♦ Mert könnyen elkapják a vírust/baktériumot/betegséget.	Vagy ue. másképpen.
1.5	1	♦ Kérje a nagyszülők segítségét.	Vagy ue. másképpen.
1.6	1	♦ Mert kimelegszik, és megfázik.	Vagy ue. másképpen.
1.7	1	♦ Annyi réteget, ahány a felnőttön van.	Vagy ue. másképpen.
1.8	1	♦ egyéves korig	Vagy ue. másképpen.
1.9	1	♦ probiotikumokat tartalmazó tápszerrel	Vagy ue. másképpen.
1.10	1	♦ Úgy, hogy eltesszük télire/lefagyasztjuk.	Vagy ue. másképpen.
1.11	1	♦ A vírusok megerősítik az immunrendszert.	Vagy ue. másképpen.
1.12	1	♦ Elégedett volt vele.	Vagy ue. másképpen.
Összesen	12		

3. FELADATLAP

Hosszabb szöveg alkotása

A jelölt a dolgozatában a szempontoknak megfelelően megpróbálja elvégezni az alábbiakban leírtakat.

Pont	Bemutatja a főszereplőt: 3 pont (ismeret és megértés).
0	Nem, illetve rosszul mutatja be a főszereplőt.
1	Felszínesen mutatja be a főszereplőt.
2	Megfelelően, de kevésbé árnyaltan mutatja be a főszereplőt.
3	Jól, teljességre törekedve mutatja be a főszereplőt.

A cselekmény főszereplője egy vidéki családból származó fiú. A műben az ő élettörténetét követjük a gyermekkorától kb. az egyetemi évek végéig. A fiú már gyermekkorában elvagyódott a vidéki élet egyhangúságából a korlátok nélküli, izgalmasabb nyugati világba. Vágyainak egyik kifejezési módja a zene, a zenészlét volt. Apja ambícióinak köszönhetően egy budapesti gimnáziumban tanulhatott tovább, ahol még inkább fokozódott a szabadság iránti vágya, és viselkedése egyre öntörvényűbbé vált (a tanulás nem izgatta, a házirendet nem tartotta be, gyakran lógott, kirívóan öltözködött, dohányzott, kocsmába járt, alkoholt fogyasztott, drogosokkal barátkozott). Később Szegeden lett egyetemista, ahol az Originál Läger nevű zenei együttest megalapítva megvalósította álmát, és lett egy komolyabb párkapcsolata is.

Vagy más megfelelő. A pontszám a bemutatás kifejtettségével arányosan adható meg.

Pont	Megvizsgálja a főszereplőnek a nyugati világ utáni vágyódását: 3 pont (alkalmazás és elemzés).
0	Nem, illetve rosszul mutatja be a nyugati világ utáni vágyódását.
1	Felszínesen mutatja be a kérdést.
2	Megfelelően, de kevésbé lényegre törően vizsgálja meg a kérdést.
3	Jól, teljességre törekedve vizsgálja meg a kérdést.

A 20. század 70-es éveinek Magyarországon élő főszereplő gyerek- és ifjúkorát nagymértékben a nyugati világhoz való vonzódás határozta meg. Az egypártrendszerben nevelkedő fiú misztifikálta a Nyugatot, annak tárgyi világával (pl. farmernadrág, autó, hangszer) és értékrendjével (pl. szabadság) együtt. Képzletben és álmaiban gyakran járt New Yorkban a zenész barátainál, és a valóságban is azt tervezte, hogy kijut Nyugatra, ahol egy másfajta művészettel ismerkedhetne meg, és „másfajta könyvekből” érthetné meg hazája valóságát.

Vagy más megfelelő. A pontszám a kifejtettséggel arányosan adható meg.

Pont	Megvizsgálja, milyen felismerésekig jut el a főszereplő a nyugati világban: 3 pont (alkalmazás és elemzés).
0	Nem, illetve rosszul mutatja be a főszereplő felismeréseit.
1	Felszínesen, illetve csak részben jól ismerteti a főszereplő felismeréseit.
2	Megfelelően, de kevésbé árnyaltan vizsgálja meg a főszereplő felismeréseit.
3	Árnyaltan, teljességre törekedve vizsgálja meg a főszereplő felismeréseit.

A főszereplő fiatal felnőttként már másként tekintett a világ dolgaira, és ironikusan szolt hazája és a nyugat-európai államok távolságtartó viszonyáról. Még mielőtt barátnőjével eljutottak volna az áhított Nyugatra (Párizs volt a cél), tudatosodott benne, hogy véglegesen nem tudná elhagyni Magyarországot, hiszen a helyzet ellenére ez a föld a hazája, ide kötik emberek, emlékek. Távozási szándékában a Bécs felé vezető úton kezdett meginogni, amikor kizárva érezte magát a társalgásból, az osztrák helységnevekről magyar városok nevei idéződtek fel benne, a szokatlanul rendezett környezet (pl. tiszta vécék, tiszta utcák, halk villamosok) idegen volt számára. Bécsbe érkezésükkor barátnője nemcsak a magyar valósággal, hanem vele is szakított. A fiú ekkor döbbsent rá, hogy a Nyugatról alkotott képe hamis, és neki ott semmi keresnivalója.

Vagy más megfelelő. A pontszám a kifejtettséggel arányosan adható meg.

Pont	Kifejti, szerinte miért vágyódnak el a mai fiatalok a szülőföldjükéről: 3 pont (szintézis és értékelés).
0	Nem fejt ki véleményét.
1	Felszínesen fogalmazza meg véleményét.
2	Jól, de kevésbé meggyőzően fejt ki véleményét.
3	Jól, meggyőzően fejt ki véleményét.

A jelölt véleményét akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet a megfogalmazottakkal. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

Szerkezet: 3 pont (lásd ÉK 14. oldal!)

Nyelvezet: 10 pont (lásd ÉK 14. oldal!)